

господарства Вовчанського, Золочівського, Кегичівського, Коломацького, Харківського районів, м. Люботин та КП «Харківводоканал» Харківської міської ради. Але значну економію енергоресурсів дадуть заходи, впроваджені на КП «Харківводоканал».

У минулому році завершено реалізацію інвестиційного проекту КП «Харківводоканал» – «Модернізація 24-х каналізаційних насосних станцій м. Харкова та Головної каналізаційної насосної станції з впровадженням енергозберігаючого насосного обладнання», який фінансується за рахунок кредитних коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

Підвищення аварійності на об'єктах водопроводу, збільшення питомих і непродуктивних витрат і матеріальних й енергетичних ресурсів, пов'язаних з незадовільним технічним станом споруд та обладнання, негативно впливає на рівень якості послуг з централізованого водопостачання та їх вартість. Тому тільки модернізації основних фондів є впливовим важелем для вирішення зазначених проблем. Аналіз діяльності КП «Харківводоканал» реально відображає можливість отримання позабюджетних коштів на цільове використання та вирішення нагальних проблем галузі.

КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК СИСТЕМНИЙ ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В ЖКГ

С.Ю. ЮР'ЄВА, канд.екон.наук, доцент
К.В. КУХТІН, асистент

*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М.Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
mire2005@ukr.net*

Сьогодні перед ЖКГ стоїть задача удосконалення технології надання послуг, підвищення їх якості та ефективності діяльності задля отримання конкурентної переваги.

Невід'ємним елементом ринкової економіки є конкуренція, саме тому формування конкурентного середовища в ЖКГ стало одним з першочергових завдань. Сформуванню конкурентного середовища означає створити такі умови для об'єктів, що хазяйнують, коли їх суперництво ефективно обмежує можливості кожного з них односторонньо впливати на загальні умови обороту товарів і надання послуг на відповідному ринку.

Специфіка ЖКГ полягає у тому, що нерозвинутість конкурентних відносин у цій галузі спричинена у багатьох випадках суб'єктивними причинами, які склалися ще у адміністративній системі управління економікою країни.

Відповідно до моделі, запропонованої М.Портером, стан і природу конкуренції можна охарактеризувати п'ятьма конкурентними силами: суперництвом між продавцями усередині галузі, погрозою появи нових товарів-

замінників, погрозою появи нових конкурентів, конкурентною системою постачальників, конкурентною системою покупців.

Привабливість галузі значною мірою залежить від інтегральної дії на ринок усіх п'яти умов. На прикладі ЖКГ можна дати оцінку рівня конкуренції на ринку житлових послуг (табл.3).

Подальшому розвитку конкурентного середовища в ЖКГ сприятиме подальше впровадження менеджменту житлово-комунальних послуг (ЖКП), який характеризується виконанням основних функцій: планування, організація, мотивація, управління, контроль.

Таблиця 3 – Порівняння конкурентного середовища ЖКГ за ознаками

Ознаки конкуренції	Конкурентне середовище ЖКГ		
	<i>Керуючих компаній</i>	<i>Підрядних організацій</i>	<i>Ресурсопостачаючих організацій</i>
1.Суперництво між продавцями	Слабке	Досить високе	Слабке
2. Погроза появи нових сервісних послуг	Слабка	Стійка	Слабка
3.Конкурентна система постачальників	Відсутня	Висока	Відсутня
4.Погроза появи нових конкурентів	Слабка	Висока	Слабка
5. Конкурентна сила покупців	Слабка	Наростаюча	Слабка

(запропоновано авторами)

На наш погляд, для подальшого проведення реформування галузі, особливу увагу треба приділити посиленню функції управління, створивши при цьому ефективну систему управління, яка дозволить:

- сформувати діючі суб'єкти житлово-комунального ринку та строго розподілити функції між ними;
- сформувати ринок професійних управляючих компаній;
- здійснювати конкурсний відбір підрядників та залучення приватного бізнесу в житлово-комунальну сферу;
- забезпечити повний охоплення договірними відносинами всіх суб'єктів житлово-комунального ринку, що дозволить оптимізувати взаємовідносини між поставщиками та споживачами житлово-комунальних послуг;
- створити єдину інформаційну базу про інвестиційні проекти в ЖКГ для потенційних інвесторів;
- забезпечити прозорість процедур формування та зміни тарифів;
- продовжувати модернізацію житлового фонду та комунальної інфраструктури.

Все вище перелічене сприятиме становленню ефективної системи надання житлово-комунальних послуг населенню.